

**PO RAZ PIERWSZY PUBLIKOWANE,
NIEZWYKŁE I WZRUSZAJĄCE
HISTORIE Z SERCA WATYKANU**

**PREMIERA JUŻ
14 PAŹDZIERNIKA**

**NOWA KSIĄŻKA
MAGDALENY WOLIŃSKIEJ-RIEDI,
AUTORKI BESTSELLEROWEJ KOBIETY W WATYKANIE**

**TEGO JESZCZE NIE WIECIE O JANIE PAWLE II
I O WATYKANIE**

Magdalena Wolińska-Riedi jako jedna z nielicznych kobiet mieszkała w Watykanie przez kilkanaście lat. Jest pierwszą kobietą tłumaczem watykańskich sądów i pierwszą w historii dziennikarką na co dzień tam żyjącą.

W książce *Kobieta w Watykanie*, która w ciągu kilku dni od premiery stała się bestsellerem na polskim rynku wydawniczym, opowiedziała czytelnikom o tym, jak wygląda tam codzienne życie. Zdradziła zaskakujące fakty i ciekawostki.

**TERAZ POWRACA
Z NOWĄ KSIĄŻKĄ!**

ZDARZYŁO SIĘ W WATYKANIE,

w której rozmawia ze świeckimi pracownikami i mieszkańcami Watykanu, którzy jeszcze nigdy nie opowiadali o swoich przeżyciach. I choć o jej rozmówcach nie słyszał właściwie nikt, przez dziesiątki lat żyli i pracowali w świecie, do którego dostęp mają tylko nieliczni. Odkrywają tajemnice tego zamkniętego miejsca, dzielą się związanymi z nim niezwykłymi historiami, a także swoimi osobistymi spotkaniami z Janem Pawłem II. Rozmowy przeplatane są również wyjątkowymi wspomnieniami autorki.

NOWA KSIĄŻKA MAGDALENY WOLIŃSKIEJ-RIEDI

Kobieta w Watykanie miała za zadanie poprowadzić czytelnika za rękę po miejscach, które dla mnie, jej autorki, stanowiły dom i najważniejszy punkt odniesienia przez kilkanaście lat mojego życia za wysokim murem.

Jednocześnie jednak myślę, że Watykan to przede wszystkim Ludzie. Celowo zapisani przez duże L. Ci, którzy tam żyli lub pracowali, spajając latami swoją egzystencję z danym punktem na mapie najmniejszego państwa świata. Dlatego krótko po publikacji *Kobiety...* przyszło mi do głowy, że warto, a może i trzeba opisać poszczególne miejsca w Watykanie i to, co się w nich działo, widziane oczami właśnie tych ludzi. Bo to oni są tu ważni. Bo przez lata stanowili maleńką, niezauważalną dla oczu postronnych, a jednak istotną część watykańskiej codzienności. Mieli szczęście. Podobnie jak mnie dane im było znaleźć się w tym niezwykłym państwie w wyjątkowym czasie – kiedy pisała się tam wielka historia Kościoła, ale i świata.

Ta książka była ogromnym wyzwaniem. Panuje bowiem przekonanie, że o Janie Pawle II wiemy już wszystko. Otóż nic bardziej mylnego. Ta niezwykła mozaika absolutnie bezprecedensowych historii jest tego dowodem.

Magdalena Wolińska-Riedi

W KOBIECIE W WATYKANIE ZABRAŁA NAS W PODRÓŻ PO NIEDOSTĘPNYM I ZAMKNIĘ- TYM ZA WYSOKIM MUREM ŚWIECIE ZA SPIŻOWĄ BRAMĄ...

PODBIŁA MEDIA...

**I SERCA
CZYTELNIKÓW.**

W NOWEJ KSIĄŻCE ODDAJE GŁOS LUDZIOM, KTÓRZY W TYM MIEJSCU PRACOWALI I ŻYLI NAWET PRZEZ 40 LAT.

LUCIANO to w Pałacu Apostolskim człowiek legenda. W Watykanie przepracował łącznie czterdzieści dwa lata. Oglądał z bliska pięć pontyfikatów – w tym cały wyjątkowo długi i bogaty czas Jana Pawła II. W trakcie ponad 40 lat pracy zajmował wiele stanowisk. Przez 27 lat obsługiwał windę w Pałacu Apostolskim, którą najwięksi tego świata jeździli do papieskiego apartamentu.

DEMETRIO – przez cztery dekady pracownik Drukarni Watykańskiej. Spod jego ręki wyszły okładki „L'Osservatore Romano” na takie okazje, jak wybór Karola Wojtyły czy śmierć Jana Pawła II. To on po zamachu w 1981 roku uratował papieża przed upadkiem z noszy, w ostatniej chwili podtrzymując jego bezwładne ciało.

PAOLO – inżynier, ale też wynalazca. To dzięki niemu Jan Paweł II mógł odprawiać msze i spotykać się z wiernymi prawie do końca. Tworzył przemysłne urządzenia, podjazdy, wózki, które wspierały coraz słabszego papieża. Jego pomysłowość wielokrotnie ratowała sytuację.

MASSIMO, EGILDO, GIANLUCA, CLAUDIO I VALENTINO – watykańscy żandarmi. To oni organizowali słynne wtorkowe wypadki na łono przyrody poza ciasne watykańskie mury, w promieniu około stu kilometrów od Rzymu.

GIUSEPPE – ogrodnik, który w Watykanie przepracował w sumie ponad trzydzieści lat. O papieskich ogrodach, których wygląd zmienia się gruntownie za każdym razem, kiedy wybierany jest nowy papież, wie wszystko.

ETY – wybitny krawiec papieskiego wojska, który pracował na planie trzech ostatnich produkcji o papieżach.

PIETRO – papieski kierowca, który nigdy nie zapomni środowego poranka 12 września 2001 roku na placu Świętego Piotra, dzień po zamachu na World Trade Center.

MASSIMILANO – sanitariusz nazywany aniołem stróżem – spędził przy papieżu tylko trzy lata, które jednak na długo pozostaną w pamięci ludzi na całym świecie.

**PRZEZ LATA CI LUDZIE BYLI JEJ SĄSIADAMI,
SPOTYKAŁA ICH CODZIENNIE,
BYŁA JEDNĄ Z NICH...
I TO WŁAŚNIE JEJ ZDRADZAJĄ HISTORIE,
KTÓRYCH ŚWIAT JESZCZE NIE SŁYCHAŁ...**

**ZDARZYŁO SIĘ W WATYKANIE
TO MIEJSCA, DO KTÓRYCH NIKT NIE MA DOSTĘPU,
TO HISTORIE, O KTÓRYCH NIKT NIE SŁYSZAŁ,
I LUDZIE, Z KTÓRYMI NIKT JESZCZE
NIE ROZMAWIAŁ!**

CZY WIECIE

- Jak wyglądało konklawe, zanim powstał Dom św. Marty?
- W jaki sposób Jan Paweł II wymykał się na górskie wycieczki?
- Czym zajmują się konstruktorzy pracujący w Watykanie?
- Gdzie parkuje się papieskie auta?
- Ile lat ma najstarsza roślina w Ogrodach Watykańskich?
- Co rośnie na tarasie na dachu Pałacu Apostolskiego?
- Dla kogo jeszcze szyje ubrania krawiec papieskiej Gwardii Szwajcarskiej?
- Czy słyszeliście o fotelu fryzjerskim w papamobile Jana Pawła II?

**ZDARZYŁO SIĘ W WATYKANIE
TO NOWE, NIEZNANE, NIGDY
NIEPOWIEDZIANE FAKTY ZWIĄZANE
Z WYBOREM KAROLA WOJTYŁY NA PAPIĘŻA,
Z ZAMACHEM NA JANA PAWŁA II,
Z PRZEBIEGIEM OSTATNICH CHWIL JEGO ŻYCIA.**

**GDYBY LUCIANO TRZY MINUTY WCZEŚNIEJ
ZAMKNAŁ PAŁACOWE DRZWI...
NIE BYŁOBY JANA PAWŁA II.**

TEMATY DO ROZMOWY O KSIĄŻCE

1. Skąd pomysł na napisanie tej książki?
2. Dlaczego zdecydowała się Pani na rozmowy nie z wysokiej rangi hierarchami, którzy przez lata pracowali w Watykanie u boku Jana Pawła II, ale z osobami „niepozornymi”, zupełnie nieznanymi. Kim są bohaterowie tej książki?
3. Czy udało się dotrzeć do nowych informacji? Co było dla Pani zaskakujące?
4. Czy rozmówcy byli wcześniej objęci zakazem rozmowy na temat Jana Pawła II i czy teraz musieli prosić o zgodę swoich przełożonych? Jak wygląda hierarchia pracownicza wewnątrz Watykanu?
5. Jak udało się Pani namówić osoby, które wcześniej o tym nie opowiadały, by właśnie teraz i właśnie Pani opowiedziały swoje niezwykle historie?
6. Czy jest Pani jedyną osobą, która mogła takie rozmowy przeprowadzić?
7. Już w swojej pierwszej książce *Kobieta w Watykanie*, wydanej rok temu, mówiła Pani że Watykan to bardzo specyficzny, hermetyczny świat. A osoby, które żyją i pracują za Spisową Bramą, tworzą niejako jedną dużą rodzinę. Czy Pani rozmówcy też się do tego kręgu zaliczali?
8. Jak poznała Pani bohaterów swojej książki? Jak tworzyła się więź, która sprawiła, że otworzyli przed Panią swoje serca?
9. Jakie tajemnice skrywają bohaterowie książki?

ZDARZYŁO SIĘ W WATYKANIE

znak

MAGDALENA
WOLIŃSKA-
RIEDI

ZDARZYŁO SIĘ W WATYKANIE

znak

MAGDALENA
WOLIŃSKA-RIEDI

NIEZNANE HISTORIE
Z ZA SPIŻOWEJ BRAMY

**KONTAKT W SPRAWIE KSIĄŻKI:
MAŁGORZATA DOWNAR
BIURO PRASOWE WYDAWNICTWA ZNAK
DOWNAR@ZNAK.COM.PL; TEL. 507 093 774**